

Needs Assessment for Academic Administration Development in Nawamin Group Schools under the Bangkok Metropolitan Secondary Educational Service Area Office 2

Chanakarn Butrak ^{1*} and Prapawan Trakulkasemsuk ²

^{1, 2} Panyapiwat Institute of Management.

* Corresponding author. E-mail: chanakarn@nmrsw2.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to investigate the levels of the current conditions and desirable conditions of academic administration development in Nawamin Group Schools under the Bangkok Metropolitan Secondary Educational Service Area Office 2, and 2) To study the priority needs ranking for the development of academic administration in Nawamin Group Schools under the Bangkok Metropolitan Secondary Educational Service Area Office 2. The sample group consisted of 281 teachers using multistage sampling method from five schools that received a “Good level” rating in both the third and fourth cycles of external quality assessment. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.964. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Priority Needs Index Modified (PNI_{Modified}).

The research findings were found that:

1. The current conditions of academic administration, both overall and by specific aspects, were at a high level. The aspect with the highest mean score was educational supervision, followed by measurement, evaluation, and credit transfer. The lowest mean score was found in research for educational quality development. While the desirable conditions of academic administration, both overall and by specific aspects, were at the highest level. The aspect with the highest mean score was the development and use of educational media and technology, followed by educational supervision. The lowest mean score was found in research for educational quality development.

2. The overall Priority Needs Index Modified (PNI_{Modified}) was 0.116. When ranked by aspect, the highest priority need was research for educational quality development, followed by learning process development, development and use of educational media and technology, school curriculum development, measurement, evaluation and credit transfer, and educational supervision, respectively.

Keywords: Priority Needs, Academic Administration, Nawamin Group Schools.

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ชนกานต์ บุตรรัก^{1*} และ ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข²

^{1, 2} สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

* Corresponding author. E-mail: chanakarn@nmrsw2.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสหวิทยาเขตนมวินทร์ จำนวน 281 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยคัดเลือกจากโรงเรียนที่มีผลการประกันคุณภาพภายนอกรอบที่สาม และรอบที่สี่อยู่ในระดับดี ซึ่งมีจำนวน 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น .964 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ การนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ โดยรวม มีค่าดัชนี PNI Modified เท่ากับ 0.116 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และ 6) การนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวินทร์

© 2026 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

การจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันดำเนินการภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 โดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566–2580) ที่เน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีความสามารถในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนยกระดับการศึกษาและระบบการเรียนรู้ให้ทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) โดยในกระบวนการจัดการศึกษาได้มุ่งเน้นให้สถานศึกษาบริหารจัดการการดำเนินงานได้อย่างอิสระ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ตามที่กฎกระทรวงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

โดยการบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคม การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพจึงเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง วางแผน และดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (สุรียา จาริกิต, 2566) อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากการกำหนดนโยบายในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว กระบวนการการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (พระอนวัธน์ พันธมาลี, 2563) โดยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาจะสะท้อนถึงความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม (วราริณี มิ่งภู, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีนโยบายและจุดเน้นในด้านงานวิชาการ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ พัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา รวมไปถึงส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม จากรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ยังมีประเด็นที่ควรพัฒนาในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน เช่น ทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดวิเคราะห์ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ รวมถึงการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการเร่งวางแผนการดำเนินงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้สูงขึ้น

ซึ่งจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตร (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) พบว่า สถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตรทั้ง 8 แห่ง มีผลการประกันคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 และรอบที่ 4 ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับ "ดี" ขึ้นไป ในทุกมาตรฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการบริหารจัดการด้านวิชาการที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงความก้าวหน้าของผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกระหว่างรอบที่ 3 และรอบที่ 4 ภายใต้กรอบระยะเวลาที่เท่ากันพบว่า มีสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตรเพียง 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ โรงเรียนสตรีวิทยา ๒ ในพระราชูปถัมภ์ฯ และโรงเรียนสตรีศรีอยุธยาบุรีรัมย์ ที่สามารถพัฒนาผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกจากระดับดีหรือดีมาก ไปอยู่ในระดับดีเยี่ยมได้ ในขณะที่สถานศึกษาที่เหลืออีก 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย โรงเรียนศรีอยุธยาบุรีรัมย์ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม ยังคงมีผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกทั้ง 2 รอบ อยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาทั้ง 5 แห่งยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้เหมือนกับอีก 3 สถานศึกษาที่อยู่ในสหวิทยาเขตเดียวกัน อันทำให้เกิดความแตกต่างทางคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานศึกษาภายในสหวิทยาเขตเดียวกัน ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการหาแนวทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตรจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ทั้งในด้านสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ รวมไปถึงการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตร ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนวนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนวนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสหวิทยาเขตนวนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในปีการศึกษา 2567 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,037 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนอยู่ในโรงเรียนในสหวิทยาเขตนวนรินทร์ ที่มีผลการประกันคุณภาพภายนอกครบที่สาม และรอบที่สี่ อยู่ในระดับดี จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย 2) โรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง 3) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ 4) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ กรุงเทพมหานคร และ 5) โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม จำนวน 281 คน ได้มาจากรีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970) จากนั้นจึงคัดเลือกด้วยการสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะเป็นข้อแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน
ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนวนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมีขอบเขตเนื้อหาทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งใช้เกณฑ์ให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวทางของลิเคิร์ท (Likert Five's Rating Scale) และใช้วิธีหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

3. การสร้างและตรวจสอบสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อนำมาสังเคราะห์ และกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- 3.2 นำกรอบแนวคิดในการวิจัยทั้งหมดที่ศึกษามากำหนดข้อคำถาม และสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม
- 3.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ
- 3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 – 0.67 มาใช้ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 32 ข้อ
- 3.5 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปทดลองเก็บข้อมูล (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient : α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.964 จึงถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้เหมาะสมกับการนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป
- 3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ถึงผู้อำนวยการและข้าราชการครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตนมวันมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 เมื่อได้รับการอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขตนมวันมิตรแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการส่งแบบสอบถามให้กับแต่ละโรงเรียนทั้งในรูปแบบ google form และตัวแบบสอบถาม โดยกำหนดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามไว้ ทั้งหมด 281 คน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาในรูปแบบ google form จำนวน 56 คน และในรูปแบบของตัวแบบสอบถาม จำนวน 225 คน รวมเป็น 281 คน ตามที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 เมื่อได้ข้อมูลตอบกลับมารอบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำผลไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

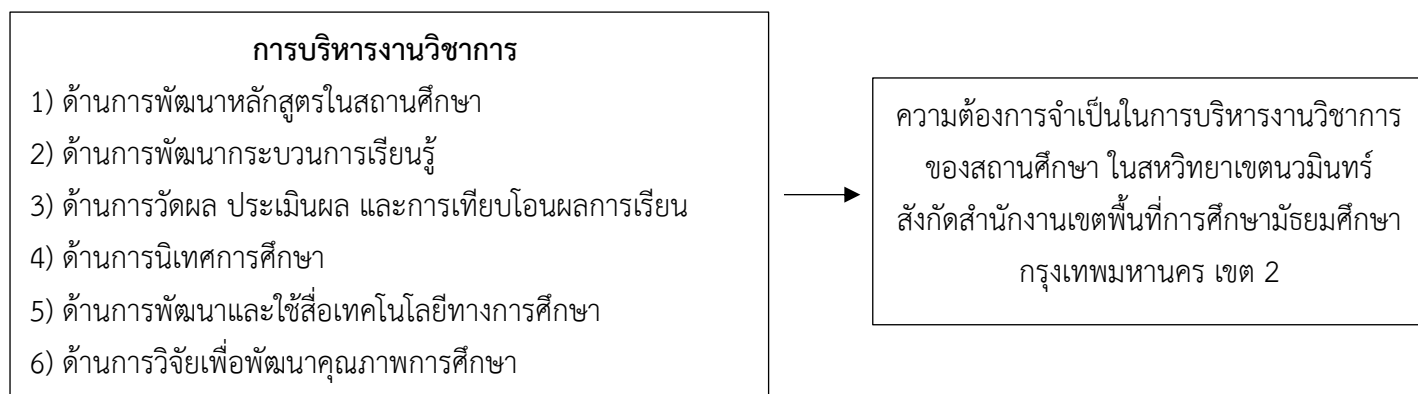
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลแต่ละด้าน จากนั้นนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและเป็นรายด้าน ทั้งหมด 6 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปแปลผลเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

จากนั้นวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตร โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตารางโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550); กระทรวงศึกษาธิการ (2552); Sergiovanni และคณะ (2009); นงนภัฏ ปานสมุทร (2556); ปราชญ์ลี สุดตา (2560); สิริวิมล เสงี่ยม และอำนาจ จันทระ (2561); พงศกร อดุลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล (2562); แววดา ชุ่มอิม (2562); ธัญมน นวลโหม (2563); ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด และสริพร เชาวนชัย (2564); ธัญลักษณ์ ล้อยศ (2564) และสมคิด ชุนพรัตน์ (2566) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังในตารางที่ 1

2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่า PNI Modified เท่ากับ 0.116 แสดงว่าสภาพที่พึงประสงค์มีค่าสูงกว่าสภาพปัจจุบัน ซึ่งสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (PNI Modified = 0.143) ลำดับที่ 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (PNI Modified = 0.142) ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (PNI Modified = 0.124) ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.111) ลำดับที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน (PNI Modified = 0.096) และลำดับที่ 6 ด้านการนิเทศการศึกษา (PNI Modified = 0.083) ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI Modified	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.22	0.69	มาก	4.69	0.51	มากที่สุด	0.111	4
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.08	0.73	มาก	4.66	0.54	มากที่สุด	0.142	2
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.28	0.67	มาก	4.69	0.49	มากที่สุด	0.096	5
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.34	0.69	มาก	4.70	0.49	มากที่สุด	0.083	6
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.19	0.70	มาก	4.71	0.49	มากที่สุด	0.124	3
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.05	0.75	มาก	4.63	0.55	มากที่สุด	0.143	1
รวม	4.19	0.71	มาก	4.68	0.51	มากที่สุด	0.116	

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวันมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการกิจด้านวิชาการในฐานะกลไกหลักในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากนโยบายของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาในการบริหารจัดการตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรเชษฐ์ วรรณหลวง (2564) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การนิเทศในลักษณะดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของครูผ่านกระบวนการสะท้อนผลและการให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพ ซึ่งเอื้อต่อการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2556) ที่ระบุว่า การนิเทศการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบของผดทิพย์ ขำคม (2560) ที่ชี้ให้เห็นว่า การนิเทศควรเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้คำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม้จะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีค่าต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในเชิงปฏิบัติยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร กล่าวคือ แม้สถานศึกษาจะมีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยตามข้อกำหนดเชิงนโยบาย ที่กำหนดให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครู แต่การเชื่อมโยงผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในระดับปฏิบัติการ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2556) ที่มองว่าการวิจัยควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครู ตลอดจนสอดคล้องกับข้อเสนอของชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของการวิจัยในฐานะกลไกสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวันมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจะมีการพัฒนาอยู่แล้ว แต่ครูผู้สอนก็ยังคงมีความคาดหวังสูงต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่หลายแห่งยังต้องเผชิญกับการแข่งขันทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการสอบเข้ามหาวิทยาลัย การสอบ O-NET หรือการสอบ PISA ส่งผลให้ต้องตั้งเป้าหมายที่สูงต่อการพัฒนางานวิชาการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการสนับสนุนทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ บุญโตนด และสธิพร เซาว์นชัย (2564) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังต้องการการสนับสนุนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมครูผู้สอนให้เชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการนิเทศ อีกทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ผ่านการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย รวมไปถึงส่งเสริมให้ครูตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อให้สามารถวัดระดับความรู้ และทักษะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงระดับความคาดหวังของครูผู้สอนในการยกระดับศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากบริบทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เทคโนโลยีทางการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทและกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยครูผู้สอนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการสอน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน นับดังกล่าวยังชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรและการพัฒนาศักยภาพครูด้านการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ที่ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพบุคลากรควรมุ่งเน้นการ

เสริมสร้างความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสอดคล้องกับ อนุรักษ์ ถอดเขียว (2564) ที่มองว่าการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดเตรียมทรัพยากรและแหล่ง เรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนฤดม เถ่งอ้วน (2565) ที่เสนอว่าการพัฒนา เทคโนโลยีทางการศึกษาควรตั้งอยู่บนฐานของการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ เพื่อให้การออกแบบสื่อและนวัตกรรมสามารถ ตอบสนองต่อบริบทและความจำเป็นของครูผู้สอนได้อย่างแท้จริง ในขณะที่ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยครูผู้สอนคาดหวังให้สถานศึกษาส่งเสริมการเผยแพร่ผลการวิจัย รวมถึงสนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาใช้ ในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเผยแพร่ผลงานวิจัยจะช่วยให้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกัน ซึ่งนำไปสู่การต่อยอดทางความรู้ใหม่ ๆ นอกจากนี้ การที่สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาปรับใช้กับการ จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมจะทำให้เกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ที่ระบุไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้บริหาร ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพทางวิชาการ โดยการกำหนดนโยบายให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัย และส่งเสริมการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่นเดียวกับ ประ โไพพรรณ ชำนาญชิต (2562) ที่ระบุไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นการสนับสนุนครูผู้สอนให้ ศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมินทร์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) เฉลี่ยเท่ากับ 0.116 แสดงให้เห็นว่าช่องว่างเชิงระบบ (systemic gap) ระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้าง ไปทางต่ำ กล่าวคือ แม้ว่าสถานศึกษาจะมีระบบการบริหารงานวิชาการที่มีความพร้อมในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถตอบสนอง ต่อความคาดหวังเชิงคุณภาพได้อย่างเต็มที่ สถานศึกษายังคงมีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมในบางด้าน ทั้งนี้สอดคล้อง กับแนวคิดของ McCaslin & Tibezinda (2014) ที่มองว่า การประเมินความต้องการจำเป็น ให้มุ่งเน้นการระบุและจัดลำดับ ความสำคัญของความแตกต่างนั้น เพื่อนำไปสู่การเลือกและดำเนินการแก้ไขในประเด็นที่มีความจำเป็นสูงสุด โดยเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างเชิงระบบของการบริหารงานวิชาการ กล่าวคือ แม้สถานศึกษาจะมีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามนโยบาย แต่กระบวนการวิจัยยังไม่ถูกบูรณาการเข้าสู่วงจร การพัฒนาการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากการวิจัยไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง ยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การวิจัยมีสถานะเป็นเพียงภาระงานมากกว่าการเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการยกระดับ คุณภาพการสอน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2556) และชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ที่เน้น ความสำคัญของการใช้วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังคงมีข้อจำกัดด้านสมรรถนะ ของครู ระบบสนับสนุน และกลไกการนำผลวิจัยไปใช้ ตลอดจนการขาดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล ซึ่งส่งผลให้ความรู้ จากงานวิจัยไม่ถูกนำไปต่อยอดอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสนใจ โกษาแสง (2566) ที่พบว่า ด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และเสนอแนวทางการพัฒนาโดยการให้สถานศึกษา กำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยระดับโรงเรียน และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และทักษะด้าน การวิจัยของครู ลำดับที่ 2 คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดรองลงมา สะท้อน ให้เห็นว่าเกิดช่องว่างระหว่างแนวคิดกับการปฏิบัติ กล่าวคือ แม้สถานศึกษาจะเข้าใจและยอมรับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 แล้ว แต่เมื่อนำไปใช้จริงยังทำได้ไม่เต็มที่ อย่างไรก็ตาม หลายสถานศึกษายังขาดการส่งเสริมกระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่เน้นการฝึกปฏิบัติ อีกทั้งครูผู้สอนบางคนยังขาดแนว ทางการออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจึงควรเร่งพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ให้ทันสมัย หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้การ จัดการเรียนรู้ออกมาเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐณิกันต์ ทองโคตร (2567) ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นใน การบริหารงานวิชาการ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีแนวทางการ พัฒนาโดยการให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนและเทคนิคที่หลากหลาย เน้นการเรียนการสอนแบบ Active Learning

รวมไปถึงสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ลำดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นอีกด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องการการพัฒนา เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อจำกัดบางประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาบางแห่งยังขาดกระบวนการสำรวจความต้องการของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดหาและพัฒนาสื่อไม่สอดคล้องกับการใช้งานจริง อีกทั้งยังไม่มีกระบวนการวางแผนร่วมกันในระดับสถานศึกษา ทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ถูกใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีภายหลังจากการจัดการเรียนการสอน แต่ยังคงขาดกลไกในการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างจริงจังจึงเท่าที่ควร ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงข้อจำกัดด้านโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ซึ่งยังไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอในด้านการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยี ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเน้นการสร้างระบบสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการพัฒนาครู การจัดหาอุปกรณ์ และการเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวันมิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษามีความเข้มแข็งและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะในด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงการมีระบบกำกับ ติดตาม และพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้อยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนข้อจำกัดเชิงปฏิบัติ กล่าวคือ การดำเนินการวิจัยยังไม่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ทำให้บทบาทของการวิจัยยังคงอยู่ในลักษณะของภาระงานมากกว่าการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

2. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวันมิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนระดับความคาดหวังเชิงคุณภาพของครูผู้สอนที่สูงกว่าสภาพปัจจุบันอย่างชัดเจน แม้ว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจะมีการพัฒนาแล้วในระดับหนึ่งก็ตาม โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความคาดหวังในการยกระดับศักยภาพครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในทางตรงกันข้าม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สะท้อนว่าไม่ใช่ไม่สำคัญ แต่เป็นด้านที่ยังขาดความเชื่อมั่นในการนำไปใช้จริง โดยครูผู้สอนยังต้องการการสนับสนุนในมิติของการเผยแพร่ การนำไปใช้ และการต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

3. ผลการศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนมวันมิตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) เฉลี่ยเท่ากับ 0.116 แสดงให้เห็นว่า แม้ช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการกับสภาพที่พึงประสงค์จะไม่สูงมาก แต่สถานศึกษายังคงมีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ควรจัดเวทีหรืองานประชุมทางวิชาการที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เผยแพร่ผลงานวิจัย และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันในระดับเขตพื้นที่ เพื่อขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนมวันมิตร ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนอย่างจริงจัง เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ควรกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการลงมือทำจริง เพื่อพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนวนิรินทร์ ควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ควรดำเนินการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อและเทคโนโลยีของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถวางแผนจัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรสนับสนุน เช่น การจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัย หรือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ที่ตอบสนองกับความต้องการที่แท้จริงของครูผู้สอนและบริบทของแต่ละสถานศึกษา

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนวนิรินทร์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ เช่น ทักษะของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการ หรืออุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งจะช่วยเสริมข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างไปยังสถานศึกษาในสหวิทยาเขตอื่น หรือบริบทที่แตกต่าง เช่น โรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนในพื้นที่ชนบท เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในบริบทที่หลากหลาย และเพิ่มความสามารถในการอ้างอิงผลการวิจัย

2.3 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้บริหารสถานศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมุมมองระหว่างบทบาทหน้าที่

2.4 อาจดำเนินการวิจัยเชิงทดลองหรือวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยนำแนวทางการพัฒนาที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้จริงในสถานศึกษา และประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เช่น สมรรถนะครู การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการใช้สื่อเทคโนโลยี กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ เพื่ออธิบายปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการการบริหารรูปแบบนิติบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2567). *รายงานผลการดำเนินงาน Annual Report ประจำปีงบประมาณ 2566, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.
- (2567). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566* (เอกสาร คน. เลขที่ 15/2567). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.
- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด และ สิริพร เขาวนชัย. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

- ชัยรัตน์ ทับบุรี. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ณัฐณิชา ทอโคตร. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(37), 26–35.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- ธัญลักษณ์ ลือยศ. (2564). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- ธัญมน นวลโสม. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดคุณลักษณะการคิดเชิงบวกของผู้เรียน. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ธัญญารักษ์ สังข์เมือง. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- นงนภัส ปานสมุทร. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- นฤตม เฉ่งอ้วน. (2565). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประไพพรรณ ชำนาญชัด. (2562). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ปราณูชลี สุดตา. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห.จ.ก. มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พนทิพย์ ขำคม. (2560). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2562). การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 13(2), 316–329.
- พระอนุวัฒน์ พันธมาลี. (2563). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 9 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- วราริณี มิ่งภู. (2565). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- วรเชษฐ์ วรรณหลวง. (2564). ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- แววตา ชุ่มอิม. (2562). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).

- ศิริวัฒน์ บุญโตนต์ และ สติรพร เชาวนชัย. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 7(3), 263–271.
- สนใจ โกษาแสง. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สมคิด ชุนพรัตน์. (2566). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอหันคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานพื้นที่และสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริวิมล เสี่ยงเมือง และ อำนาจ จันทระ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์).
- สุรียา จาริกดี. (2566). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพุทธ 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุรักษ์ ถอดเขียว. (2564). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607–610.
- McCaslin, N.L. & Tibeinda, J.P. (2014). Assessing target group needs. In Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.
- Sergiovanni, T. J., Kelleher, P., McCarthy, M. M., & Fowler, F. C. (2009). *Educational governance and administration* (6th ed.). Pearson.